S P W
9/12/54

Jaargang 1 no. 6

5 December 1954.

Coolia

CONTACTBLAD VAN DE NEDERLANDSE MYCOLOGISCHE VERENIGING

Redacteur: C. Bas, Rijksherbarium, Nonnensteeg 1, ~~Leiden~~.

DE PADDESTOELENTENTOONSTELLING GEHOUDEN TE GRONINGEN OP 9, 10 EN 11 OCTOBER 1954

Terugblikkend op deze tentoonstelling, kunnen wij geloof ik constateren dat deze een succes is geweest. De Groningse ijs„tent" leende zich, hoewel excentrisch gelegen, uitstekend tot het doel: ruim, een goede verlichting en dito accomodatie. De tentoonstelling werd bezocht door plm. 900 betalende volwassen bezoekers en een kleine 400 kinderen, terwijl nog 200 kinderen in groepsverband de expositie bezochten. Samen met ongeveer 200 niet-betalende bezoekers, die in het een of ander opzicht medewerking verleenden, hebben dus ongeveer 1700 mensen kunnen genieten van een tentoonstelling op mycologisch gebied zoals we in Groningen nog nooit hebben gehad. Helaas was een massaal bezoek van schoolkinderen op Maandag niet mogelijk daar de Rijksinspecteur van het onderwijs bezwaar maakte tegen het in klasseverband ondernemen van een tocht naar de Paterswoldse weg, het onderwijs zou daardoor teveel in het gedrang komen. Jammer was verder dat het Zondagmiddag begon te regenen, dit scheelde ons zeker verscheidene honderden bezoekers, we hadden het echter nog heel wat slechter met het weer kunnen treffen! Bevredigend voor de Tentoonstellingscommissie was verder dat zij vrijwel „uit kon", er was een nadelig saldo van slechts enkele tientallen guldens.

Zaterdagmorgen werd door de Commissaris der Koningin in de provincie Groningen, Mr. W.A. Offerhaus, in aanwezigheid van talrijke genodigden de tentoonstelling met een hartelijke en van grote belangstelling getuigende toespraak geopend, nadat eerst de voorzitter der Vereniging, Reijnders, had gesproken over de

COMMONWEALTH MYCOLOGICAL INSTITUTE
8 DEC 1954

mycologie in het algemeen en over de Nederlandse Mycologische Vereniging in het bijzonder, en de voorzitter van de Tentoonstellingscommissie, Wildervanck, een exposé had gegeven over hetgeen in de zaal te zien was. Daarna werd de „eresoep" rondgediend door dames van de Groningse Kook- en Huishoudschool. De champignonkwekerij van de familie Hoek uit Warffum had voor champignons gezorgd, 20 KG werd in de vorm van soep geconsumeerd. Tevens had zij voor een aantrekkelijke stand gezorgd met broed, champignons in verschillende stadia van ontwikkeling, foto's over het kweken enz. Wanneer ik verder eerst de bijzondere inzendingen mag memoreren, zij vermeld dat de Plantenziektekundige Dienst te Wageningen weer voor een fraaie stand zorgde en er tevens uit Wageningen een inzending aanwezig was weergevende het kweken van moederkoren. Van Eijndhoven stuurde weer zijn collectie Nederlandse Geastrums die voor de Groningers volkomen vreemd waren, het Rijksherbarium zond exciccaten. De Groningse boekhandel van Scholtens en Zoon had voor een zeer aantrekkelijke tafel met mycologische literatuur gezorgd, het Centraal Laboratorium voor schimmelcultures te Baarn zond een collectie schimmels voor medische doeleinden (Penicillium, Streptomyces e.a.) en talrijke foto's. Van mevrouw Huysman-Stroeve waren er fraaie aquarellen, eveneens van Van De Pavord Smits, Schweers en het Rijksherbarium. Van Middelhoek kon men de gekleurde platen bewonderen bestemd voor een boek dat binnenkort zal uitkomen, van F.I. Brouwer was er een verzameling foto's. En tenslotte waren er oude boeken uit Leiden en uit de bibliotheek van de Mycologische Vereniging uitgestald, tevens alle uitgaven der Vereniging. Vermeld moet verder worden dat de Gemeentelijke Plantsoendienst voor aankleding van de zaal had gezorgd.

De hoofdschotel vormde natuurlijk de systematische collectie, die, in afwijking van vorige tentoonstellingen, op instigatie van Maas Geesteranus, niet uitgespreid was op mos, maar op wit krantenpapier. Ik geloof dat dit een verbetering is geweest. Totaal waren er ruim 450 soorten vertegenwoordigd. Van de zeldzame en minder algemene soorten volgt hier een lijst (helaas werd, ondanks alle goede bedoelingen, slechts van enkele de vindplaats genoteerd).

<u>Ascomycetes</u>. Peziza (Aleuria) aurantia(pracht exemplaren uit

een hangar van de Rijksluchtvaartschool te Eelde). Humaria rutilans, granulata (op koemest), Polytrichi. Lachnea hemisphaerica. Scodellina leporina (Otidea). Geopyxis ammophila. Rhizina inflata. Rutstroemia firma, echinophila (Nijmegen). Bulgaria inquinans. Leotia lubrica. Macropodium macropus. Helvella crispa, Mitra (lacunosa), elastica. Xylaria polymorpha. Cordiceps militaris, ophioglossoides, capitata. Geoglossum glabrum.

Basidiomycetes. Auricularia Auricula Judae. Tremella encephala, foliacea. Tremellodon gelatinosum. Exidea truncata, glandulosa.

Cantharellus umbonatus, tubaeformis. Craterellus sinuosus, cornucopioides (Gieten).

Clavaria pulchra, inaequalis, fistulosa. Cnazonaria erythropus. Masseeola (Sparassis) crispa.

Corticium sambuci. Thelephora caryophyllea.Hericium erinaceum.

Hydnum repandum. Hydnellum ferrugineum, zonatum, velutinum. Sarcodon imbricatus, fuligineo-albus. Auriscalpium vulgare.

Polyporus sqammosus (30 cm diameter). Fomes odoratus (Beetsterzwaag). Inonotus radiatus, hispidus. Piptoporus betulinus. Tyromyces Ptychogaster (Ceriomyces), albidus, sulphureus. Gloeoporus amorphus. Ochroporus pomaceus, igniarius. Hapalopilus Schweinitzii. Ischnoderma resinosum. Podoporia sanguinolenta. Poria Radula. Polypilus giganteus, frondosus. Merulius tremellosus. Fistulina hepatica..

Boletus felleus. Gyroporus cyanescens, castaneus. Boletinus cavipes. Ixocomus granulatus, viscidus (?). Xerocomus pulverulentes.

Gomphideus glutinosus, roseus, viscidus.

Paxillus panuoides, atromentosus.

Hygrophorus virgineus, niveus (virgin. var. niv.), russocoreaceus, eburneus, coccineus, obrusseus, olivaceo-albus, nemoreus.

Russula Font-Queri, veternosa, vesca, xerampelina, Raoulti, fallax, grisea, solaris, olivacea.

Lactarius decipiens, pallidus, hepaticus, mitissimus (aurantiacus?), controversus.

Amanita aspera, citrina var. alba, phalloides. Amanitopsis inaurata (strangulata), fulva, Lepiota alba. Cystoderma amiantinum. Leucocoprinus procerus, rhacodes. Volvaria speciosa (gloiocephala), bombycina (Nijmegen). Agaricus subrufescens

(perrarus), edulis (bitorquis). Hypholoma epixanthum. Hebeloma elatum, radicosum, strophosum. Cortinarius (Telamonia) triformis. (Phlegmacium) croceo-caeruleus, emollitus. (Inoloma) turgidus. (Dermocybe) ochroleucus. Flammula astragalina. Inocybe trechispora, rhodiola (jurana), napipes. Ripartites Tricholoma (Harense Hortus). Entoloma rhodopolium. Leptonia chalybaea. Mucidula radicata, mucida. Xerula longipes. Collybia acervata. Nyctalis asterophora. Mycena epipterygia, inclinata, lactea, adonis, fagetorum. Omphalia hepatica (demissa?). Lyophyllum aggregatum, cinerascens. Tricholoma terreum, portentosum, virgatum, Columbetta, scalpturatum, album, fumosum (immundum), saponaceum. Rhodopaxillus saevus (Trich. personat.), sordidus. Clitipilus prunulus. Clitopilopsis fallax. Clitocybe connata, cerussata. Leucopaxillus paradoxus. Panellus mitis.

Mutinus caninus.

Lycoperdon pyriforme. Calvatia bovista, gigantea.

Geastrum mammosum, saccatum, nanum, coronatum, rufescens, triplex, coliforme. Tylostoma granulosum, brumale.

Crucibulum vulgare. Cyathus striatus, olla (Harense Hortus). Sphaerobolus stellatus.

Tot slot wil ik nog noemen een geweldige boomstam bezet met talrijke exemplaren van Trametes gibbosa, Bjerkandera adusta, Coriolus versicolor, Stereum hirsutum, Coprinus disseminatus en slijmzwammen (Physarum en Tubifera) waar de bezoekers, de zaal binnenkomend, het eerst tegen aan liepen. Met veel moeite was deze boom door het personeel van de Hortus - dat zich ook overigens zeer verdienstelijk maakte - uit Haren naar Groningen gesleept.

L.S. Wildervanck.

MYCOLOGISCHE LEESPORTEFEUILLE.

De mycologische rondzendportefeuille zal in het begin van 1955 gaan circuleren. Indien er nog leden zijn die zich in eerste instantie (circulaire 1 Sept. 1953) niet hebben opgegeven, doch die - althans in principe - voor deelneming voelen, worden zij verzocht zich alsnog bij de secretaresse der Ver. op te geven.

Alle aspirant-deelnemers ontvangen aanvang '55 een circulaire met uitvoerige inlichtingen, benevens een reglement en een

verklaring, welke laatste getekend dient te worden geretourneerd, zo men tot definitieve deelname besluit.

L E D E N B IJ E E N K O M S T .

Pharmaceutisch Laboratorium, Catherijnesingel 60, Utrecht.

Zaterdag 11 December, 14,30 uur. Alle leden worden verzocht iets omtrent hun interessante vondsten van het afgelopen jaar mede te delen.Het liefst stellen we de Boleten in het centrum van onze aandacht.

De Floracommissie.

VERSLAG VAN DE EXCURSIE NAAR NIJMEGEN OP 25 EN 26 SEPTEMBER.

De eerste middag trokken wij naar het aan de Noordzijde van de Waal gelegen landgoed Oosterhout. Het bestaat deels uit oud, deels uit jong loofbos met hier en daar enkele sparren en ligt voor ongeveer de helft op klei- en voor de helft op zandbodem.

Hoewel de soortenlijst nog vrij lang is geworden, viel de oogst wel wat tegen, vooral daar weinig typische kleibosbewoners gevonden werden. Eén van de aardigste vondsten was wel Xerula pudens (= Collybia longipes)

Het grote grasgazon met verspreide oude eiken voor het huis leverde drie Helvella- en enige Inocybe-soorten op.

Soorten waarvan materiaal op het Rijksherbarium geconserveerd is, zijn in onderstaande lijsten met een uitroepteken aangegeven.

OOSTERHOUT.

Ascomyceten
Cordyceps militaris
Helotium fructigenum
Helvella crispa!
" elastica!
" pezizoides!
(dus geen atra)
Basidiomyceten
Agaricus abruptibulbus
Boletus luridus
" versicolor
Claudopus byssisedus
Clavulina cristata
" forma subcinerea!
Clitocybe aurantiaca
Coprinus atramentarius
" disseminatus
" micaceus
" plicatilis
Collybia tuberosa
" esculenta!
Delicatula inquilina

Entoloma sericeum
Hebeloma crustiliniforme
" sacchariolens
Inocybe fastigiata
" geophylla var. lilacina!
" lacera
" maculata!
" oblectabilis
" aff. pusio
Lactarius blennius
" helvus
" subdulcis
Marasmius urens
" ramealis
" rotula
" cohaerens
Mutinus caninus
Mycena aetites
" citrinomarginata
" filopes
" flavo-alba
" galericulata
" galopoda
" gypsea
" polygramma!
Mycena rorida
" sanguinolenta
" tenella s.s. Oort
Nolanea icterina!
Omphalia fibula
Oudemansiella radicata
Panellus stipticus
Phallus impudicus
Pluteus cervinus
" salicinus!
" villosus
Polypilus giganteus
Polyporus squamosus
Psathyrella gracilis
" hydrophila
Ramaria stricta
Stereum gausapatum
" hirsutum
Scleroderma verrucosum
Tubaria furfuracea
Tyromyces sulfureus
Xerula pudens
(= Collybia longipes)
Xylaria hypoxylon
" polymorpha

De urenlange regen Zondag 's morgens deed het geaccidenteerde bos bij Berg en Dal op een groot aquarium gelijken, waarin de excursisten als schimmige vissen tussen de bosjes rondscharrelden. Ook hier was de oogst niet groot. Het geniepig, door alle kiertjes binnensiepelende water, remde het zoeken en bukken wel enigszins af.

Een uitstekende Gelderse koffietafel tussen de middag maakte echter veel goed.

BERG EN DAL.

Ascomyceten
Ciliaria spec.!
Galactinia badia!
Leotia lubrica
Rutstroemia echinophila!

Basidiomyceten
Amanita citrina
(= A. mappa)
" rubescens
" vaginata

Amanita var. fulva
Boletus chrysenteron
" elegans
Cantharellus cibarius
Clitocybe nebularis
Collybia conigena
" dryophila
Coriolus versicolor
Cortinarius decipiens
" phoeniceus
" pholideus
Fomes annosus
Hypholoma fasciculare
" sublateritium
Inocybe eutheles
" oblectabilis
Inocybe obscura
" pelargonium
" petiginosa
Lactarius quietus
Lepista inversa
Marasmius perforans
Russula amoena
" cyanoxantha
" fellea
" grisea
" ochroleuca
" sardonia!
" sororia
" velenovsky
" vesca
Tricholoma album

Zondagmiddag voerde de bus ons naar het Hatertse broek. Het doel was een Hygrophorus-weide, welke daar indertijd door de Heer Schweers werd ontdekt.

Bijna alle in onderstaand lijstje voorkomende fungi groeiden in of aan de rand van één kleine weide! Hadden wij meer tijd gehad; de lijst zou zeker langer zijn geworden. Zo eindigde deze prettige excursie met een climax. Het aantal deelnemers aan de verschillende tochten varieerde tussen 25 en 30.

HATERTSE BROEK.

Ascomyceten
Cordyceps militaris!
Galactinia badia!
Geoglossum spec.
Basidiomyceten
Cortinarius azureus
" pholideus!
Entoloma sericea
Hygrophorus conicus
var. nigrescens!
" miniatus!
" niveus!
" pratensis!
Hygrophorus psittacinus!
" unguinosus!
Inocybe lacera!
" Lanuginosa
" aff. decipientoides!
Lactarius deliciosus
" glyciosmus ss. QUél.!
" torminosus
" vietus
Leptonia serrulata!
" sericella
Nolanea staurospora!
" met var. rickeni

Nolanea cetrata!
Russula nitida
Russula puellaris
" turci

BOEKBESPREKING.

W.P. Postma & H. Kleyn, Paddestoelen (H.D. Tjeenk Willink & Zoon N.V., Haarlem, 1952, 141 pag., prijs *f* 5.25).

Bovengenoemd boekje is indertijd niet in Fungus besproken. Gezien de weinige paddestoelenboekjes, welke in ons land momenteel verkrijgbaar zijn, is het echter zaak om ons van alle nieuwe uitgaven op de hoogte te houden.

Het boekje „Paddestoelen is bedoeld als een hulp bij de eerste schreden op het glibberige pad van de zwammenkunde. Door middel van practische en zeer eenvoudige tabellen kunnen 160 van de algemeenste en meest karakteristieke soorten op naam gebracht worden. Van elk dezer soorten wordt een korte beschrijving en bijna altijd een tekening gegeven; van een dertigtal zelfs gekleurde afbeeldingen. De tekeningen zijn goed, hoewel ik de gevolgde techniek niet bewonder, daar soms oppervlakte-structuren worden gesuggereerd waar ze niet zijn. De gekleurde afbeeldingen neigen wel eens te veel naar één tint.

Achter in het boekje vindt men nog een 70-tal minder algemene soorten beschreven, vergezeld van een geslachten tabel.

Jammer, dat hier en daar fouten zijn binnengeslopen. Soms zijn deze grappig, zoals bijv. op pag. 123 waar een onervaren verzamelaar de zwavelkopjes uit de mond worden gehaald (toch zeker uit de mand?), soms bedenkelijk, zoals de verwisseling van de afbeelding van Amanita pantherina en A. rubescens, aangevuld door een verwarring in de tekst.

De toegevoegde hoofdstukjes over algemene bouw, consumptie en mycorrhiza zijn eenvoudig en toch instructief, evenals de verklarende lijst van technische termen.

Al met al is dit een geschikt boekje voor de beginnende amateur. Zodra het door zijn beperkte inhoud bij deze behoefte aan meer uitgebreide literatuur doet ontstaan, heeft het zijn doel ten volle bereikt.

C. Bas.

A D R E S W IJ Z I G I N G E N

J.E.H. Ferguson naar Zoeterwoudse Singel 39, Leiden.
H.G. van Endt naar Arenberg 75, De Bilt.